Antwoorden bij de vragen van de Provincie Zeeland
Zaaknummer: **402866** Valkenisseweg Biggekerke

1) Uw aanvraag betreft een vergunningaanvraag om af te mogen wijken van het verbod als bedoeld in artikel 11.54 lid 1 sub b van het Bal om opzettelijk één verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis te vernielen.

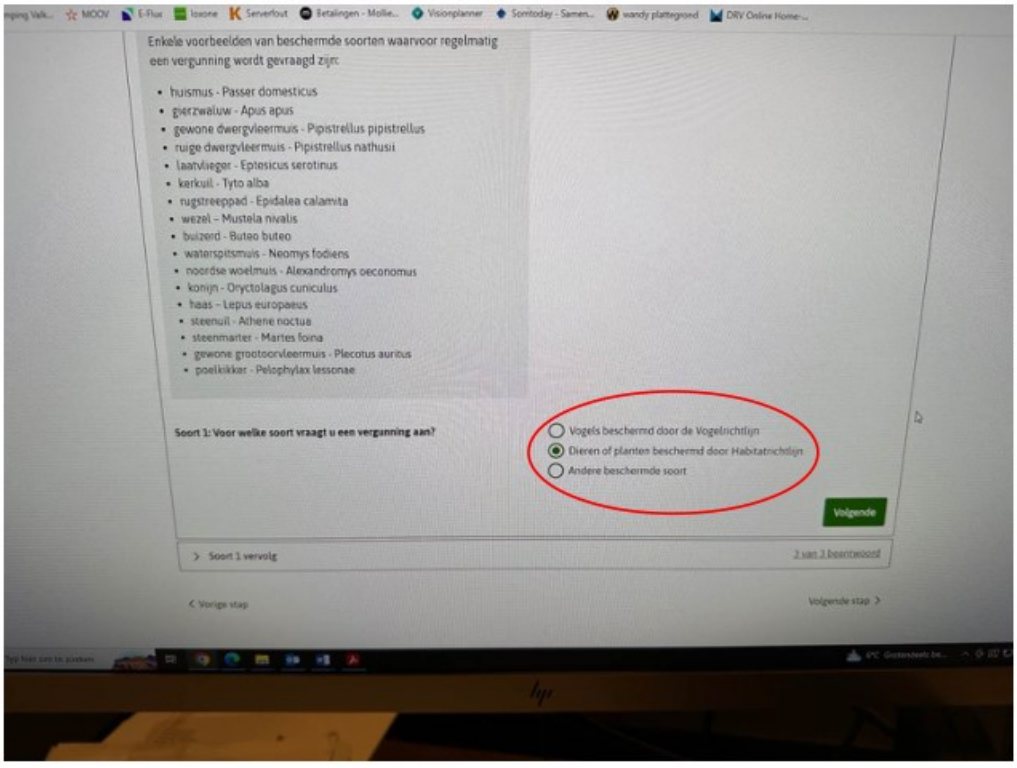
   a) Artikel 11.54 lid 1 sub b van het Bal is echter alleen van toepassing op het beschermingsregime "Andere beschermde soorten". De gewone dwergvleermuis valt echter niet onder dit beschermingsregime, maar onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn.

      Wij adviseren u daarom uw aanvraag op dit punt te wijzigen. U dient een vergunning aan te vragen van artikel 11.46 lid 1 sub d van het Bal om één verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis te mogen vernietigen. Dit artikel is van toepassing op soorten die vallen onder het bescherming regime van de Habitatrichtlijn.

   b) Gezien de aard van uw werkzaamheden adviseren wij u ook een vergunning aan te vragen om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te mogen verstoren. Hiervoor heeft u een vergunning nodig van artikel 11.46 lid 1 sub b van het Bal.

a. In de aanvraag van de vergunning is de Habitatrichtlijn correct aangevinkt (Zie afbeelding).

b. De aanvraag zal op dit punt worden aangevuld.

2) U heeft een vergunningsaanvraag ingediend op grond van artikel 8.74l lid 1 sub b 6° van het Bkl; in het belang van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden inclusief het gebruik van die gebieden na ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

   a) Artikel 8.74l van het Bkl is van toepassing op het beschermingsregime "Andere beschermde soorten". De gewone dwergvleermuis valt echter niet onder dit beschermingsregime, maar onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn.

      Wij adviseren u daarom uw aanvraag op dit punt te wijzigen. En uw aanvraag te doen op grond van een belang genoemd in artikel 8.74k lid 1 sub b van het Bkl.

   b) U dient nog te onderbouwen waarom u vindt dat het gekozen belang van toepassing is om uw aanvraag.

a. Idem. 1 aanklikken Habitatrichtlijn.

b. Aanvinken: Volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociaal of economisch belang en gunstige effecten op het milieu.

Onderbouwing (voorzet): Het betreft een bedrijfswoning. Deze woning is aan vervanging toe. Door betere isolatie en het de installatie van een warmtepomp en zonnepanelen wordt de CO_2 uitstoot geminimaliseerd.

3) Ook een alternatieve afweging dient onderdeel uit te maken van uw aanvraag. Deze is nu nog niet bij uw aanvraag gevoegd. Wij verzoeken u deze alsnog naar ons op te sturen.

   Het gaat er hierbij om dat u een toelichting geeft op welke alternatieven in tijd, plaats en werkwijze/inrichting u heeft afgewogen en waarom het voorgestelde plan volgens u de oplossing is met de minst negatieve effecten op de beschermde soorten.

Het betreffende pand wordt gesloopt, waarbij één verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis wordt vernietigd. Alternatieven om het gebouw anderszins te verduurzamen, waarbij het gebouw niet gesloopt maar verbouwd zou worden (daarbij zou de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden ontzien), waren of technisch niet mogelijk of toereikend of financieel niet rendabel, d.w.z. dat de te maken kosten niet zouden opwegen tegen het rendement van de energiebesparing. Nieuwbouw van de woning zou technisch beter en goedkoper uitvallen.

4) U schrijft in de aanvraag dat er beplanting zal worden verwijderd.
   a. Kunt u aangegeven op een kaart welke beplanting dit betreft?
   b. Is er onderzocht wat het effect is van het verwijderen van deze beplanting op beschermde soorten?
   c. Zo ja wat is dit effect?

Er is geen significant negatief effect op de aanwezige beschermde soort 'gewone dwergvleermuis'. De beplanting maakt geen deel uit van het essentieel leefgebied van de gewone dwergvleermuis ter plaatse. Dit bleek ook uit het gedrag van de gewone dwergvleermuis die vrijwel direct na uitvliegen of voor het invliegen niet of nauwelijks bij of rond de beplanting op insecten jaagde. Er is namelijk in de buurt veel beter jachtbiotoop aanwezig. Verder staat de beplanting te veel onder invloed van de verlichting van het vakantiepark.

De beplanting binnen de groene omlijning wordt verwijderd. Het betreft lage vegetatie en een heg die aan de westzijde van de woning staat (op de foto achter de schutting).

5) In het nader onderzoek is beschreven dat "er is in het onderzoeksgebied één verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis waargenomen". In het nader onderzoek is zowel beschreven dat het hierbij gaat om een zomerverblijfplaats als om een verblijfplaats die die jaarrond wordt gebruikt.

   Wat wordt er precies bedoelt met jaarrond gebruik? Wordt hier mee bedoelt dat de verblijfplaats ook wordt gebruikt als (massa)winterverblijfplaats die ook bij koude temperaturen wordt gebruikt ?

Met een verblijfplaats die jaarrond kan worden gebruikt wordt bedoeld dat een verblijfplaats meerdere functies kan hebben en waarbij het mogelijk is dat de verblijfplaats gedurende het hele jaar in gebruik kan zijn. Gedurende zachte winters zou de verblijfplaats in het te slopen pand ook als overwinteringsverblijf kunnen dienen. Het is echter ongeschikt om bij strenge vorst als (massa)winterverblijf te dienen. Hiervoor worden door gewone dwergvleermuizen doorgaans grote en hoge gebouwen gebruikt zoals kantoor- en flatgebouwen, die 's winters worden verwarmd. Deze blijven dan absoluut vorstvrij. Het te slopen pand wordt in de winter

niet bewoond en is gedurende de winter te koud om als (massa)winterverblijf te dienen. Solitaire gewone dwergvleermuizen (zoals in het te slopen pand) verhuizen als de temperatuur (snel) ruim onder het vriespunt daalt naar andere (massa)winterverblijven (Honingh & Van der Kolk, Curieflat Rotterdam 2022).

6)

a. Indien uit vraag 5 blijkt dat de verblijfplaats inderdaad in gebruik is als winterverblijfplaats waarom zijn paalkasten dan een geschikt alternatief?

   In het antwoord moet het volgende uit het Kennisdocument gewone dwergvleermuis[1] worden betrokken. " Voor vervanging van winterverblijfplaatsen zijn geen standaard oplossingen (als paalkasten) bekend".

b. Indien uit vraag 5 blijkt dat de verblijfplaats alleen in gebruik is als zomerverblijfplaats waarom zijn paalkasten dan een geschikt alternatief

Uit eigen ervaring blijkt dat gewone dwergvleermuizen bij zacht weer tot half november actief zijn (Honingh, Roompot 2019; Beveland Wonen 2022; 2023). Er wordt dan door solitaire gewone dwergvleermuizen gebruik gemaakt van een en dezelfde (zomer)verblijfplaats. Aangenomen wordt dat deze gewone dwergvleermuizen hun verblijfplaats pas zullen verlaten als de temperatuur te sterk daalt. Als de winter zacht blijft kunnen ze in hun eigen (zomer)verblijfplaats overwinteren. Het is ook mogelijk dat ze gedurende de winterperiode verhuizen naar (massa)winterverblijven, omdat deze ook de hele winter door als paarverblijf functioneren.

Aangenomen wordt dat de verblijfplaats in het te slopen pand alleen bij zachte winters geschikt is. Paalkasten of andere vleermuiskasten zijn dat ook. In een paalkast langs het Schelde-Rijnkanaal werd een ruige of gewone dwergvleermuis waargenomen (Honingh, januari 2024). In een vleermuiskast langs het fietspad bij Strandcamping Valkenisse werden 2 watervleermuizen waargenomen (Honingh/ Hannewijk (SBB), januari 2024). Hieruit blijkt dat paalkasten een geschikt alternatief zijn als winterverblijf, in ieder geval bij zachte winters.

7) In het mitigatieplan is beschreven dat alternatieven binnen een straal van 100 – 200 m moeten worden geplaatst. In de kaart op bijlage 5 staan mogelijke locaties weergegeven waarvoor dat geldt.

   a. Op deze kaart is echter het plangebied niet weergegeven. Hierdoor kunnen we niet beoordelen wat de afstand is tussen het plangebied en de mogelijke alternatieve locaties. Daarom het verzoek dit in bijlage 5 aan te passen.
   b. Waarom zijn deze locaties geschikt voor de gewone dwergvleermuis?

De locaties met de paalkasten (geel omlijnd) staan op 225 tot 800 m. vanaf het plangebied (rood omlijnd). Dit is ver buiten de norm van 100-200 m. zoals beschreven in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Omdat het vakantiepark zelf volkomen ongeschikt is als jachtbiotoop voor de gewone dwergvleermuis, is ervoor gekozen om de paalkasten buiten de verlichting langs de randen van het park te plaatsen waar de vleermuizen wel actief zijn. Omdat vleermuizen doorgaans langs lijnvormige elementen en randen vliegen, wordt verwacht dat de gewone dwergvleermuis deze paalkasten zal kunnen ontdekken. De paalkasten staan dus in gunstig jachtbiotoop, buiten de negatieve invloed van verlichting. Elders in het vakanitepark is geen geschikt biotoop. In het nabijgelegen natuurgebied van Staatsbosbeheer waren wel mogelijkheden om de paalkasten te plaatsen binnen de begrenzing van 100 – 200 m., maar hiervoor werd geen toestemming verleend.

8) In het mitigatieplan is beschreven dat er volgens het Kennisdocument gewone dwergvleermuis er minimaal 4 geschikte permanente verblijfplaatsen moeten worden geïntegreerd in de nieuwbouw. Dit laatste heeft volgens het mitigatieplan geen zin. Dit omdat de omgeving rondom de huidige vakantiewoning in de loop van de tijd ongeschikt is geworden als leefgebied voor vleermuizen. Er is volop licht en te weinig dekking om veilig de verblijfplaats te verlaten of te betrekken.

   a. Dit punt moet nader worden onderbouwd, want nu is onvoldoende duidelijk waarom het niet mogelijk is om permanente verblijfplaatsen te integreren en waarom de nieuwbouw ongeschikt zou zijn.

      Uit de aanvraag komt namelijk niet naar voeren dat de hoeveelheid licht toeneemt met de aangevraagde ingreep. En bovendien als dat het geval zou zijn, waarom is het niet mogelijk om het lichtplan aan te passen of bijvoorbeeld vleermuisvriendelijke.

   b. Uit het Kennisdocument gewone dwergvleermuis blijkt dat "Tijdelijke vervanging van winterverblijfplaatsen is niet mogelijk is: er zal niet in de winter gewerkt kunnen worden en er zal direct in permanente voorzieningen moeten worden geïnvesteerd ".

      Hoe wordt hier aandacht aan besteed in voorliggende aanvraag indien uit vraag 5 blijkt dat er sprake is van winterverblijfplaatsen in het plangebied?

a. De verwachting is dat de gewone dwergvleermuis bij verstoring en verjaging en het onklaar maken van de verblijfplaats zal vertrekken. Desondanks zullen er 4 *permanente* verblijven in de nieuwbouw worden geïntegreerd. Het is mogelijk dat hij van deze voorziening gebruik maakt, maar het is ook denkbaar dat hij naar gebouwen in de verdere omtrek zal verhuizen. De overige bebouwing op de camping is als alternatief ongeschikt. Vandaar dat er ook voor is gekozen voor een *permanente* oplossing in de vorm van paalkasten, zodat de vleermuis naar deze voorziening kan uitwijken.

De verwachting is dat de verlichting rondom de nieuw te bouwen woning niet toeneemt, maar ook niet afneemt. Vanwege de veiligheid en de zichtbaarheid blijft de verlichting op het vakantiepark bestaan. 'Vleermuisvriendelijke' verlichting in de vorm van *rode* verlichting hindert weliswaar niet, maar volledige duisternis is voor vleermuizen veel beter.

b. Deze vraag is onder 5 en 6 genoegzaam geantwoord. Paalkasten zijn een goed alternatief als winterverblijf tijdens zachte winters.

9) In het mitigatieplan is beschreven dat "Omdat er verschillende toegangen en mogelijkheden van verblijfplaatsen zijn in het te slopen gebouw, heeft het geen zin om zgn. 'exclusionflaps' te plaatsen, waarbij de vleermuis wel uit zijn verblijf kan kruipen maar er niet meer in terug"

   Waarom is dit niet mogelijk en hoe wordt er nu voorkomen dat er vleermuizen worden gedood of verwond tijdens het ongeschikt maken van het gebouw?

Zoals het mitigatieplan aangeeft worden alle mogelijke verblijfplaatsen onklaar gemaakt door eenvoudig alle kantpannen te verwijderen, behalve die bij de verblijfplaats zelf. Als de vleermuis 's avonds is uitgevlogen, worden de laatste (3) pannen van de verblijfplaats verwijderd. Dit is eerder uitgevoerd bij het voormalige dorpshuis te Kattendijke (Zaaknummer: 221069). Het is dan niet nodig om met exclusionflaps te werken. Exclusionflaps zijn standaard oplossingen voor standaard uitgangen als open stootvoegen in een muur. In dit geval moet dan over alle lengten van het dak (kantpannen) worden geïmproviseerd met EPDM o.i.d. dat door de wind kan opwaaien of bij vast zetten niet geheel afsluit of toevallig mogelijk juist wel een vleermuis opsluit die toevallig daaronder is terecht gekomen.

Door het onklaar maken van alle mogelijke verblijfplaatsen en het uitstellen van het verwijderen van de laatste pannen van de verblijfplaats tot ná het uitvliegen van de gewone dwergvleermuis, wordt uitgesloten dat er vleermuizen worden gedood of verwond.

1. <u>Stikstof</u>

In de quickscan is beschreven dat " Vanwege de (tijdelijke en beperkte) omvang van de bouwactiviteiten en de aard van de natuurwaarden, zullen de geplande activiteiten geen negatieve uitstraling (externe werking van geluid, versnippering of belichting) hebben op de nabijgelegen beschermde gebieden". Hierbij is nog geen aandacht besteed aan mogelijke effecten van stikstofdepositie als gevolg van de sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden.

Om deze effecten in kaart te brengen is een nadere beoordeling van de sloopwerkzaamheden en aanlegfase middels de AERIUS-berekening nodig is. Ook is beschreven dat er voor de gebruiksfase een nadere beoordeling middels de AERIUS-berekening nodig is.

Wij wijzen u erop dat sinds de uitspraak van de Raad van State van 2 november 2022 met kenmerk ECLI:NL: RVS: 2022:3159 er niet langer een beroep op de bouwvrijstelling gedaan kan worden.

In voorliggende aanvraag is alleen vergunning aangevraagd voor een flora- en fauna-activiteit van de omgevingswet is aangevraagd, Natura 2000-activiteiten horen daarmee formeel niet bij voorliggende aanvraag. Wij adviseren u om mogelijke effecten van stikstofdepositie als gevolg van de sloop- en aanlegfase, maar ook de gebruiksfase door middel van een AERIUS-berekening in kaart te brengen en indien nodig ook een vergunning voor een Natura 2000-activiteit aan te vragen.

Deze stikstofberekening wordt apart aangeleverd.

2. Huismus

In de quickscan is het volgende beschreven met betrekking tot de huismus (Passer domesticus): "De woning lijkt geschikt als mogelijke verblijfplaats van de huismus. Er is een (beperkt) toegankelijk pannendak aanwezig en de dakgoot biedt voldoende uitzichtposten. Ook de beplanting lijkt voldoende als kwetterbosjes voor huismussen.

Er werden echter geen huismussen in of op de woning waargenomen, terwijl huismussen doorgaans wel jaarrond aanwezig zijn. Ook in de omgeving waren geen huismussen aanwezig. De aanwezigheid van huismussen in de te slopen woning wordt daarom uitgesloten".

Afwezigheid van de huismus is een plangebied kan op twee manieren worden vastgesteld. 1) het plangebied is ongeschikt of 2) er heeft een aanvullend onderzoek plaats gevonden zoals beschreven in het Kennisdocumenten huismus[2]. In voorliggende aanvraag is van beide geen sprake. Er kan dus niet worden geconcludeerd dat er geen nesten van de huismus aanwezig zijn.

In voorliggende aanvraag is alleen vergunning aangevraagd voor een flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis aangevraagd. De huismus hoort daarmee formeel niet bij voorliggende aanvraag. Wij adviseren u wel om mogelijke effecten op de huismus in kaart te brengen. Om mogelijke vertraging in een later stadium te voorkomen.

De conclusie in de quickscan is gerechtvaardigd dat de aanwezigheid van huismussen kan worden uitgesloten. 'Technisch' is het te slopen pand en de omgeving geschikt/ toegankelijk als verblijfplaats voor huismussen, alleen zij komen er niet voor. De wijdere omgeving (studiegebied) is inderdaad onaantrekkelijk voor huismussen. Er zijn geen plekken waar (rustig) stofbaden kunnen worden genomen of waar de huismussen 'bijgevoerd' worden, door bijvoorbeeld het houden van pluimvee. Het plangebied is daarom ongeschikt als verblijfplaats en leefgebied voor de huismus. Dit is in het document van de quickscan verbeterd.

3. Grondgebonden zoogdieren

In de quickscan is beschreven dat het plangebied ongeschikt is voor de haas, het konijn en kleine marterachtigen. Waarom dit zo is, niet beschreven. Op basis van deze quickscan is niet te controleren of deze soortgroep voor kan komen in het plangebied.

In voorliggende aanvraag is alleen vergunning aangevraagd voor een flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis aangevraagd. De grondgebonden zoogdieren horen daarmee formeel niet bij voorliggende aanvraag. Wij adviseren u wel om mogelijke effecten op deze soortgroep in kaart te brengen. Om mogelijke vertraging in een later stadium te voorkomen.

Voor kleine marterachtigen zoals *bunzing*, *wezel* en *hermelijn* is het terrein volstrekt ongeschikt. Het recreatieterrein is daarvoor te veel verhard en bebouwd, zodat er geen voedsel (muizen) is te vinden en het vinden van veilige verblijfplaatsen onder maaisel- of takkenhopen o.i.d. onmogelijk is. Verder is het plan-/studiegebied te onrustig vanwege de voortdurende aanwezigheid van publiek (met honden). De aanwezigheid van kleine marterachtigen en hun verblijfplaatsen worden daarom uitgesloten.